

د عددونو د شمیرو اړیکې

عمر ونه: ۴ څخه تر ۵ کلونو پورې (لومړۍ درجه)

توضیحات:	زده کوونکي به د عددونو د اړیکې د مفهوم د درک کولو لپاره خپلې لوبې داسې ډیزاین کړي چې د جمع ساده عملیه د ۱۰ تر شمیرې پورې په کې زده کړي.
مخکېنه پوښتنه:	آیا تاسو عددونه کارول شئ ترڅو نور عددونه جوړ کړئ؟
د عمر گروپ:	۴ - ۵
مضامین	ریاضي او انگلیسي
تولتال اړین وخت:	۴ ورځې، هره ورځ یو ساعت
خپل لارښود یا تر څارنې لاندې فعالیت	د والدینو تر څارنې لاندې - په لوره کچه
اړینې توکي:	کارتبورډ، ورقه، سړیخ یا پلاستر، پنسل، قیچې، رنگې، یو قوطی، د کور توکي چې مستطیل شکلونه ولري، داسې توکي چې سیده څنډې ولري او یا هم خط کش، پلاستيکي قاپونه، حسابوونکي (توکمې، لوبیا، او یا هم کاني)

ورځ	وخت	فعالیت او توضیحات
-----	-----	-------------------

<p>زده کونکي به د جمع ساده عملیه تر ۵ پورې زده کړي. دوی به همدا راز د ۳ او ۵ عددونو ترمنځ عددي اړیکي زده کړي.</p> <p>پیژندنه: تسهیل کونکی د کل (مجموعی) جزونه (برخی) معرفي کوي؟ تسهیل کونکی/والدین له زده کونکو څخه غواړي ترڅو د لاندې شیانو برخی رسم کړي او یا د هغوي په اړه خبري وکړي. ونه، تخت، جامي</p> <p>تسهیل کونکی باید زده کونکو ته تشریح کړي چې ونه کل (مجموعه) ده او پانې یې جزونه (برخی) دي، تخت کل دی او پینې یې جزونه دي، او همدا راز جامي یو کل (مجموعه) ده او لستونې یې جزونه (برخی) دي.</p> <p>بینگو:</p> <p>د ۱۰ څخه تر ۱۰ د عددونو د تکرار په موخه به زده کونکي د خپلو والدینو، ورونو او یا خویندو سره د بینگو لوبه ترسره کړي.</p> <p>له زده کونکو څخه وغواړئ چې د کارتبورډ یا د ځمکې پر سر ۳ × ۳ د مربع شکلونو یو چارټ د یو چا په مرسته جوړ کړي. دوی باید لاندې ښودل شوي چارټ ته ورته چارټ جوړ کړي. هر زده کونکی باید یو پنسل او یو ۳ × ۳ چارټ د (۱ څخه تر ۲۰ پورې) ۹ مختلفو عددونو سره ولري. که چیرته چارټ د ځمکې پر سر جوړ شوی وي، دوی کولی شي چې د خپلو گوتو څخه کار واخلي.</p> <div data-bbox="987 1087 1170 1234" style="text-align: center;"> </div> <p>والدین به یو عدد په لور غږ وایي. که چیرته همدغه عدد د زده کونکو په بینگو چارټ کې موجود وي، هغوی به پرې یو خط کش کوي. هر هغه زده کونکی چې په یوه قطار (افقي او یا عمودي) کې په عددونو باندې کرښې (خطونه) راکاږي، بینگو ترلاسه کوي (لوبه گټي).</p> <p>د جمع عملی معرفت:</p>	<p>۱۰ دقیقې</p> <p>۱۵ دقیقې</p>	<p>۱</p>
---	---------------------------------	----------

۱۵ دقیقې

د حسابوونکو او یو مشر په واسطه زده کوونکي یو ټیبل (چارټ) رسم کووي. (حسابوونکي کیدای شي هر هغه څه وي چې د حساب لپاره ورڅخه گټه واخیستل شي. لکه، کاني، لښتي، پنسلونه، او یا د کور کوم نور توکي.)

د دوو عددونو (۱ څخه تر ۵) د مجموعې د پیدا کولو لپاره:

د لومړي کالم حسابوونکو د لومړي او دوهم کالم د حسابوونکو یوځای تعداد	د دوهم کالم حسابوونکو د لومړي او دوهم کالم د حسابوونکو یوځای تعداد	د لومړي کالم حسابوونکو د لومړي او دوهم کالم د حسابوونکو یوځای تعداد
۱	۱	$۲ = ۱ + ۱$
۱	۲	$۳ = ۲ + ۱$
۱	۳	$۴ = ۳ + ۱$
۱	۴	$۵ = ۴ + ۱$

د پورته ټیبل د کالمونو پر ځای زده کوونکي کولی شي د خپلو گوتو په واسطه په همدا شان فعالیت ترسره کړي. زده کوونکي به د هر توکي لپاره خپلي گوتي وکاروي، او بیا به ټولي هغه گوتي چې دوی د شیانو لپاره اوچتي کړي دي، وشمیري ترڅو مجموعه ترلاسه کړي.

۱۵ دقیقې

د عددونو د رابطې پیژندنه:

له زده کوونکو څخه وغواړئ چې ۳ خلگ رسم کړي. (رسم شوي خلگو څخه یو یې خپله زده کوونکی، بل یې دده پلار او دریم یې دده مور ده). له دې څخه وروسته، بیا به زده کوونکي ۴ حسابوونکي توکي واخلي او د ۴ عدد به ورسره ولیکي. فکر وکړئ چې زده کوونکي ۴ توکي لري چې غواړي د خپل پلار او مور په مینځ کې یې وویشي. په څو طریقو کولی شي دا توکي د هغوی په منځ کې وویشي؟ د مثال په توگه، که پلار ته یو کانی ورکړي نو مور به یې ۳ کاني ولري.

د پایلو د خوندي کولو لپاره یو ټیبل رسم کړئ

ما درلودل	ما خپلي مورته ورکړل	ما خپل پلار ته ورکړل
۴	۱	۳
۴	۲	۲
۴	۳	۱
۴	۰	۴
۴	۴	۰

زده کوونکي زده کوي چې د ۴ عدد جوړولو لپاره مختلفې لارې شته. د هغو شمیرو ترکیبونه چې د ۴ عدد ورڅخه جوړیږي، په لاندې ډول دي: (۱،۳)، (۲،۲)، (۱،۳)، (۱،۳)، (۱،۳) او داسې نور
زده کوونکو ته تشریح کړئ چې ۴ یوه مجموعه (کل) ده او ۱، ۲، ۳ یې جزونه (برخي) دي. له زده کوونکو څخه وغواړئ چې همدا فعالیت د ۳ او ۵ عددونو لپاره تکرار کړي او همدا راز هغه مختلفې طریقې هم پیدا کړي چې دا مجموعه ورڅخه لاس ته راځي.

<p>د ۳ عدد لپاره د شمېرو اړیکې: (۱،۲)، (۲،۱)، (۰،۳)، (۳،۰) د ۵ عدد لپاره د شمېرو اړیکې: (۴،۱)، (۲،۳)، (۳،۲)، (۴،۱)، (۱،۴)، (۵،۰)، (۰،۵) یا کولی شئ په ضمیمه کې د ورکشیت صفحه وکاروئ. زده کوونکو ته روښانه کړئ چې ۵ کل (مجموعه) ده او ۱ او ۲ جزونه (برخي) دي.</p>		
---	--	--

زده کوونکي به د ۶ او ۷ عددونو لپاره عددې اړیکې جوړې کړي.		۲
--	--	---

<p>د سواد زده کوونې فعالیت:</p> <p>له زده کوونکو څخه وغورئ چې:</p> <p>- د اولي ورځي له فعالیت څخه نوي لغاتونه زده کړي او ويي ليکي.</p> <p>○ مربع</p> <p>○ ونه</p> <p>○ تخت</p> <p>○ کالي</p>	<p>۱۵ دقیقې</p>																								
<p>- همدغه لغاتونه په جملو کې وکاروئ. د مثال په توگه، زما د کرکي شکل مربع دی.</p> <p>د یو گروپ شمیرني لوبه جوړه کړئ:</p> <p>زده کوونکي به دغه لوبه له خپلو کورنیو او یا هم ملگرو سره ترسره کړي:</p> <p>- لوبغاري به په یوه دایره کې قدم وهي په داسې حال چې لاسونه پرکوي</p> <p>- بنوونکي به ووايي چې (د دريو گروپ) جوړ کړئ او لوبغاري به په چټکتیا سره د هماغه شمیر په اندازه گروپ جوړ کړي.</p> <p>- هغه لوبغاري چې و نتوانیږي چې همدغه گروپ جوړ کړي او یا په گروپ کې اضافه شي، د لوبي څخه ویستل کیږي.</p> <p>- لوبغاري کولی شي چې دا لوبه د ۲، ۳، او یا هم ۵ شمیرو د گروپ جوړوونې لپاره تکرار کړي.</p>	<p>۱۵ دقیقې</p>																								
<p>زده کوونکي به همدا فعالیت د ۶ او ۷ عددونو د شمیرو عددي اړیکو د پیدا کولو لپاره په لومړۍ ورځ تکرار کړي.</p> <p>د بیلگې په تگه د ۶ عدد د شمیرو عددي اړیکه به په لاندې ډول وي:</p>	<p>۲۰ دقیقې</p>																								
<table border="1" data-bbox="203 1092 1144 1491"> <thead> <tr> <th>ما درلودل</th> <th>ما خپلي مور ته ورکړل</th> <th>ما خپل پلار ته ورکړل</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۶</td> <td>۱</td> <td>۵</td> </tr> <tr> <td>۶</td> <td>۲</td> <td>۴</td> </tr> <tr> <td>۶</td> <td>۳</td> <td>۳</td> </tr> <tr> <td>۶</td> <td>۴</td> <td>۲</td> </tr> <tr> <td>۶</td> <td>۵</td> <td>۱</td> </tr> <tr> <td>۶</td> <td>۶</td> <td>۰</td> </tr> <tr> <td>۶</td> <td>۰</td> <td>۶</td> </tr> </tbody> </table>	ما درلودل	ما خپلي مور ته ورکړل	ما خپل پلار ته ورکړل	۶	۱	۵	۶	۲	۴	۶	۳	۳	۶	۴	۲	۶	۵	۱	۶	۶	۰	۶	۰	۶	<p>۱۵ دقیقې</p>
ما درلودل	ما خپلي مور ته ورکړل	ما خپل پلار ته ورکړل																							
۶	۱	۵																							
۶	۲	۴																							
۶	۳	۳																							
۶	۴	۲																							
۶	۵	۱																							
۶	۶	۰																							
۶	۰	۶																							
<p>د شپږو لپاره د شمیرو عددي اړیکي داسې دي: (۱،۵)، (۵،۱)، (۲،۴)، (۴،۲)، (۳،۳)، (۶،۰) او (۰،۶) او داسې نور. مجموعه (کل) ۶ دی او ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، او ۰ یې جزونه (برخي دي).</p> <p>د عددونو کاتي لوبه:</p> <p>- زده کوونکي به د کور هغه توکي چې مستطیل شکل ولري د یو مستطیل شکل د رسمولو لپاره په کارت بورډ یا یوه ورقه باندې کاروي. لکه، مایل</p> <p>- د بنوونکي په مرسته ۲۸ مستطیل شکلونه جوړ کړئ.</p>	<p>۱۵ دقیقې</p>																								

<p>- زده کوونکي به په دوه کارتونو د ۷ عدد او په دوه نورو کارتونو باندې د ۶ عدد وليکي. او په نورو ټولو کارتونو باندې دې له ۰ څخه تر ۵ پورې عددونه وليکي. د هر عدد (۰ څخه تر ۵) پورې بايد ۴ جلا کارتونه وجود ولري.</p> <p>- د کارتونو کڅوره (ډيک) دې په منځ کې کيږدي او زده کوونکي دې په داېروي شکل سره گرد چاپېره کښيني.</p> <p>- زده کوونکي به ټول کارتونه سره گډ وډ (بې ترتيبه) کړي او په بنۍ مخ دې کيږدي.</p> <p>- بنوونکي به وایي چې داسې دوه کارتونه را اوچت کړئ د کومو شمېري چې سره يوځای د ۶ عدد جوړوی. هر لوبغاړی بايد په چټکتيا سره دوه کارتونه را واخلې او د عدد د شمېرو اړیکې بايد په لوړ غږ سره ووايي. د بيلگې په ډول که چيرته لوبغاړی ۲ او ۴ را اوچت کړي، نو هغه به ووايي چې ۲ او ۴.</p> <p>- تر ټولو لومړی چټک لوبغاړی ۳ نمرې، دوهم چټک لوبغاړی ۲ نمرې، او دريم چټک لوبغاړی ۱ نمره تر لاسه کوي.</p> <p>- دا لوبه د دوه ځل لپاره تکرار کړئ او د هر پړاو نمرې په آخر کې د هر لوبغاړي لپاره وليکئ.</p>		
--	--	--

<p>زده کونکي به تر ۱۰ پوري د جمع ساده عمليي زده کړي او د ۸ او ۹ عددونو د شميرو عددي اړيکي به جوړي کړي.</p> <p>د ۲۰ دقيقې</p> <p>د ۲۰ دقيقې</p> <p>د جمع د ماشين فعاليت: زده کونکي د يوې غټې ورقې او يا هم د دوه ټيوبونو په واسطه او د ښوونکي د مرستي په واسطه کولی شي يو د حساب ماشين جوړ کړي.</p> <ul style="list-style-type: none"> - دوه ورقې قات کړئ ترڅو ورڅخه استوانه ی شکلونه جوړ کړئ. دواړه استوانه ی شکلونه د ديوال په يوه اړخ باندې د يوې زاويې په شکل سريخ کړئ چې د (V) شکل ورڅخه لاس ته راشي. - د دواړو ټيوبونو څخه لاندي يو سطل او يا هم کوم قوطی کيږدئ. (د لا ډيرو معلوماتو او نظريو لپاره لاندي انځور او يا هم ضميمه وگورئ.) - زده کونکي به يو تعداد حسابوونکي توکي يا کاني په ټيوبونو کې واچوي. د بيلگې په توگه: ۴ کاني د اول ټيوب څخه تير يږي او ۳ کاني له دوه ټيوب څخه تير يږي او په سطل کې غورز يږي. له دې څخه وروسته، زده کونکي د ټولو غورځيدل شوو کانو مجموعه حساب کوي. (زمور په ورکړل شوي مثال کې يې مجموعه ۷ ده.) - همدا فعاليت د مختلفو د حسابوونکو د شميرو سره ترسره کړئ. 	<p>۳</p>	
<p>د جمع کولو ماشين</p> <p>د زده کونکي به خپلي نتيجه په يوه جدول کې ځای پر ځای کړي:</p>		
<p>په سطل يا قوطي کې د حسابوونکو توکو شمير (د اول ټيوب د حسابوونکو شمير + د دوهم ټيوب د حسابوونکو شمير)</p>	<p>په دوهم ټيوب کې د حسابوونکو توکو شمير</p>	<p>په اول ټيوب کې د حسابوونکو توکو شمير</p>

٤ حسابونكي توكي	٢ حسابونكي توكي	٦
.....
<p>د پورتنې فعالیت په ترسره کولو سره زده کوونکي به په دې پوه شي چې دوه شمیرې (تر ۱۰) څنګه له یو بل سره جمع کړي.</p> <p>زده کوونکي به د اولي ورځي فعالیت تکرار کړي چې د ۸ او ۹ شمیرو تر منځ په عددي اړیکو باندې پوه شي.</p> <p>د بیلګې په توګه، د ۸ عدد لپاره د شمیرو عددي اړیکې به په لاندې ډول وي.</p>		
۲۵ دقیقې		
ما درلودل	ما خپلې مور ته ورکړل	ما خپل پلار ته ورکړل
۸	۱	۷
۸	۲	۶
۸	۳	۵
۸	۴	۴
۸	۵	۳
۸	۶	۲
۸	۷	۱
۸	۸	۰
۸	۰	۸
<p>د ۸ عدد لپاره د شمیرو عددي اړیکې: (۱،۷)، (۷،۱)، (۲،۶)، (۶،۲)، (۳،۵)، (۵،۳)، (۴،۴)، (۵،۳)، (۶،۲)، (۸،۰)، (۰،۸) او داسې نور.</p>		

<p>زده کونکي به د ۱۰ عدد لپاره د شمیرو عددې اړیکې جوړې کړي او تر ۱۰ پورې به د جمع عملیه د کاغذي فاپونو او حسابوونکو توکو په واسطه ترسره کړي.</p> <p>له زده کونکو څخه وغواړئ چې هغه څه چې په تیرو ۳ ورځو کې یې زده کړي تکرار کړي:</p> <ul style="list-style-type: none"> - تاسو په تیرو ۳ ورځو کې څه زده کړل؟ - له کومې برخې څخه تاسو ډیر خوند واخیست؟ - کومه برخه تاسو ته ډیره سخته وه؟ - د ۵ عدد جزونه (برخې) کومې دي؟ لږ تر لږه دوه جزونه یې ولیکئ. - د ۸ عدد جزونه کوم دي؟ لږ تر لږه ۲ جزونه یې ولیکئ. <p>د کاغذي فاپونو فعالیت د ۱۰ پورې د عددونو جمع کوول</p> <ul style="list-style-type: none"> - توکي: کاغذي قاپ، یو یا دوه چکه پاو (دایس)، حسابوونکي توکي (هر هغه کوچني شیان چې د حساب لپاره ورڅخه کار اخلي: لکه تڼی، کاني، پاني، لښتې او داسې نور). تاسو کولی شئ چې د ورقو څخه هم دایروي شکلونه جوړ کړئ. - د یو مشر یا بنوونکي په مرسته د قاپ په منځ کې یو کرښه (خط) رسم کړئ، او بیا د سیدو څنډو لرونکو توکو په واسطه د قاپ نیمايي برخه په دوو مساوي نورو برخو وویشئ. - د جمع علامه (+) د دوو وړو نیمايي حصو تر منځ ولیکئ. 	<p>۴</p> <p>۱۰ دقیقې</p> <p>۱۵ دقیقې</p>	
---	--	--

- چکه پاو (ډایس) واچوئ. د چکه پاو د شمیرې په اندازه حسابونکي توکي د قاپ په یوه وره برخه کې ځای پر ځای کړئ. د دوهم ځل لپاره چکه پاو بیا واچوئ او د هغه د شمیرې په اندازه حسابونکي توکي د قاپ په بله نیمایي برخه کې کښیږدئ.
- دا دوه برخې یوځای جمع کړئ او د توکمو (تنبو) صحیح شمیر د قاپ په لاندې نیمایي برخه کې ځای پر ځای کړئ.
- توکمي (تنې) لري کړی او لوبه د بیاځل لپاره ترسره کړئ.

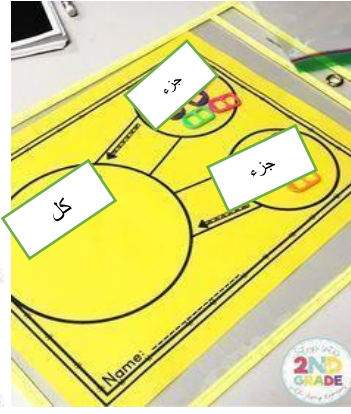
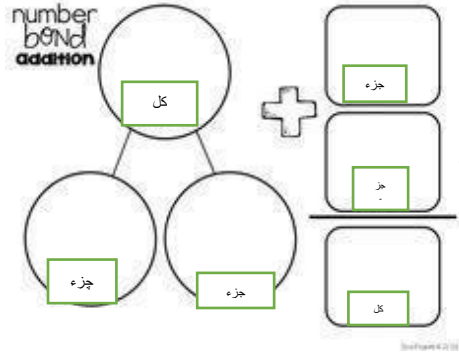

زده کونکي به ورته فعالیت د اولي ورځې څخه تکرار کړي ترڅو د ۱۰ عددي اړیکې پیدا کړي.

د ۱۰ عدد کل دی او جزونه یې ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۷، ۹ او د شمیرې دي. زده کونکي کولای شي چې د فعالیتونو صفحې په ضمیمه کې بشپړې کړي.

۱۵ دقیقې

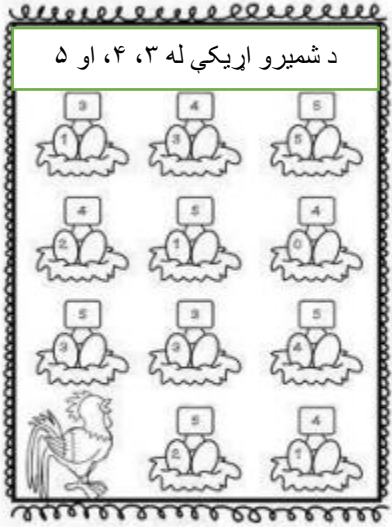
له زده کونکو څخه وغواړئ چې د رسامۍ په واسطه خپل پوستورنه جوړ کړي ترڅو د عددونو اړیکې د خپلو خوبنو شمیرو لپاره د جزء او کل د کلمو پواسطه توضیح کړي. له زده کونکو څخه وغواړئ چې خلاقه و اوسي او مختلف مواد وکاروي. د نورو نظریاتو لپاره ضمیمې ته رجوع وکړئ.

<p>زده کوونکي به خپل پوسترونه له خپلو کورنیو د غرو سره شریک کړي. دوی به همدا راز د خپلو کورنیو غرو ته دا توضیح کړي چې څنگه کولای شو د عددونو د اړیکو په کارولو سره نوي عددونه جوړ کړو او دوی به د جزء او کل ترمنځ فرق هم خپلو کورنیو ته توضیح کړي.</p>	۲۰ دقیقې
<p>1. تر ۱۰ پورې عددونه په سم ډول سره جمع کول 2. د عددې اړیکو د پوسترونو جوړولو کې نوښتونه 3. له ۱ څخه تر ۱۰ پورې د عددې اړیکو په سمه توګه پیژندنه</p>	د ارزوونې معیارونه

<p>زده کوونکي به وکولای شي چې:</p> <ul style="list-style-type: none"> - داسې عددونه سره جمع کړي چې د هغوی مجموعه ۱۰ وي - له ۱ څخه تر ۱۰ پورې د عددې اړیکو پیژنه 	د زده کړو پایلې
<p>تر ۱۰ پورې د عددونو شمیرنه</p>	مخکیني اړین درسونه
<p>https://www.pinterest.com.au/pin/69383650497554114/ https://creativefamilyfun.net/paper-plate-addition-game/</p>	الهام اخیستنه:
<p>زده کوونکي کولی شي چې د ۱۱ څخه تر ۲۰ پورې عددې اړیکي پیدا کړي.</p>	د غني کوولو اضافي فعالیتونه:

<https://www.pinterest.com.au/pin/69383650497554114/>

نوم	د منو جمع
 	
$2 + 3 = \underline{\quad}$	$1 + 4 = \underline{\quad}$
	
$4 + 0 = \underline{\quad}$	$3 + 1 = \underline{\quad}$
 	
$2 + 2 = \underline{\quad}$	$3 + 2 = \underline{\quad}$
 	
$4 + 1 = \underline{\quad}$	$1 + 2 = \underline{\quad}$

دوهمه ورخ

<https://www.pinterest.com.au/pin/69383650497554114/>

نوم

د ۷ شمیری عددی اړیکې

خالی ځایونه دک کړئ

نېټه

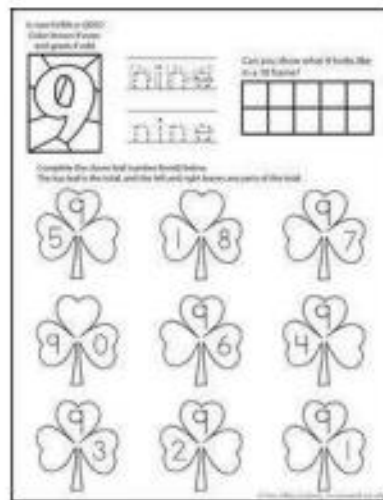
خالی ځایونه دک کړئ

© 2014 Learning Resources

The worksheet features a number bond diagram for the number 7, showing it can be split into 1 and 6, 2 and 5, 3 and 4, 4 and 3, 5 and 2, and 6 and 1. To the right, there are three columns of dot-marker activities for the number 7, each with a pencil icon at the bottom. The first column shows the number 7 formed by dots with numbers 0-6 next to them. The second column shows the number 7 formed by dots with numbers 1-7 next to them. The third column shows the number 7 formed by dots with numbers 0-6 next to them. To the right of these is a dot-marker activity for the number 6, showing the number 6 formed by dots with numbers 0-5 next to them, and a grid of 6x6 boxes for practice.

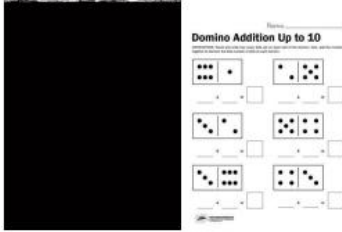
دریمه ورخ

<https://www.pinterest.com.au/pin/69383650497554114/>

خلورمه ورخ

<https://www.pinterest.com.au/pin/27232772735371575/>

د پوستونو یو څو نمونې چې د عددونو اړیکې